

Posudek bakalářské práce Johanny Šilarové
Symbolika jazyka v povídkách Subcomandanta Marcose *Vyprávění Starého Antonia*
a její význam při komunikaci Zapatistů se světem

Bakalářská práce má zajímavé téma, které sleduje specifickou kulturně politickou funkci povídek známého představitele zapatistického hnutí v Mexiku zvaného Subcomandante Marcos. Ke kvalitám práce patří toto jasně formulované hledisko a přehledná kompozice celého textu.

Bylo proto namístě věnovat pozornost společenskému kontextu. Autorka se přiměřeně orientuje v historii hnutí Zapatistů, jež od počátku devadesátých let spojilo revoluční ideologii s podstatnějším sociálním a kulturním problémem postavení Indiánů v oblasti Chiapas, který mexické vlády dlouhodobě neřeší. V následující kapitole konkretizuje úspěšný způsob komunikace Zapatistů se světem. Z množství informací o peripetiích tohoto hnutí i o postavě Subcomandanta Marcose vybírá ty základní, aniž si nárokuje snahu o objektivitu – ostatně nejasnosti, včetně Marcosovy utajené identity, patřily i ke komunikační strategii.

Práce je cenná celkovým hermeneutickým porozuměním pro setkávání různých kulturních světů, jednak při Marcosově zprostředkování „jiného Mexika“ neoliberálnímu západnímu světu (i uvnitř Mexika), a jednak při kulturní fúzi v textu Marcosových povídek. S porozuměním pro literaturu tuto fúzi autorka spatřuje nejen v tematické rovině, ale v samé „vyprávěcí situaci“ (hodil by se jí Stanzelův pojem). V povídkách „starého Antonína“ sleduje propojování zapatistických idejí s mayskými mýty a navozování jiného úhlu pohledu, než je pro čtenáře ve španělštině obvyklé – jiné vpojení člověka do přírody, jiný vztah lidí a bohů, jiné kolektivní hledisko: „záměrem je uvolnit a pootevřít omezeně uvažující mysl ... a Antoniův příběh přijmout a chápat ve své /jeho/ celistvosti“ (s. 26). Oceňuji množství dílčích interpretačních nápadů i otevřený přístup k více možnostem a otázkám. Zajímavý je kritický postřeh o stereotypním vnějším pohledu na domorodé obyvatele, který se najde i u Marcose. Důležité jsou také intertextové paralely, jen u knihy *Las tres mitades de Ino Moxo* je nepřesné označení „sbírka vyprávění“ a chybí autor César Calvo (přitom tento text je autentičtější než texty Vargase Llosy i Castanedy). Průběžné téma slova a jeho kulturní váhy je zdůrazněno v závěru práce.

Bakalářská práce je psána se zaujetím a svěžím jazykem, který využívá odbornou terminologii. Dobře zapojuje originálně vybranou sekundární literaturu. Text by ale zasloužil pečlivou závěrečnou redakci, je něm dosti překlepů, nedostatků v interpunkci, občas i ve slovesném vidu (jaké se objevují v současném publicistickém jazyce: budu se soustředit, zanalyzovat), ojedinele se vyskytne i gramatická chyba (sepjetí/ sepětí).

Práce Johanny Šilarové splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

prof. Anna Housková
oponentka

6. červa 2023

